

EESTI PANK

27. juuni 2005

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 31. märtsil 2005

2005. aasta I kvartali jooksul kasvasid kõik Eestisse tehtud välisinvesteeringud ligi viiendiku võrra ja ulatusid kvartali lõpul 272,6 miljardi kroonini (vt tabel 1). Neist 57% oli paigutatud finantsvahendusse, väiksemas mahus ka kinnisvara, rentimise ja äritegevuse, töötleva tööstuse, hulgi- ja jaekaubanduse ning veonduse, laonduse ja side valdkondadesse (vt tabel 2). Kolmandiku investeeringutest Eestisse tegid Rootsi, 18% Soome ja 16% Suurbritannia investorid.

Tabel 1. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	31.12.2004	%	31.03.2005	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)				
Otseinvesteeringud välismaal	16 275,0	16,3	17 399,4	14,6
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	12 128,7	12,2	13 022,1	10,9
Muu otseinvesteeringukapital	4 146,4	4,2	4 377,3	3,7
Portfelliinvesteeringud	24 717,0	24,8	28 436,6	23,9
Omandiväärtpaberid	5 136,0	5,1	6 550,0	5,5
Võlaväärtpaberid	19 581,1	19,6	21 886,7	18,4
Võlakirjad	12 352,6	12,4	13 912,3	11,7
Rahaturuinstrumendid	7 228,4	7,2	7 974,4	6,7
Tuletisinstrumendid	368,6	0,4	305,7	0,3
Muud investeeringud	37 769,9	37,9	49 592,1	41,7
Kaubanduskrediit	6 986,7	7,0	7 468,4	6,3
Laenud	22 359,2	22,4	25 434,7	21,4
Pikaajalised	11 408,2	11,4	13 266,4	11,1
Lühiajalised	10 951,0	11,0	12 168,3	10,2
Sularaha ja hoised	7 664,6	7,7	11 461,0	9,6
Muud nõuded	759,4	0,8	5 227,9	4,4
Reservvara	20 604,3	20,7	23 315,4	19,6
VÄLISNÕUDED KOKKU	99 735,0	100,0	119 049,2	100,0
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)				
Otseinvesteeringud Eestis	115 483,2	50,1	141 171,0	51,8
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	100 593,8	43,6	126 658,8	46,5
Muu otseinvesteeringukapital	14 889,4	6,5	14 512,2	5,3
Portfelliinvesteeringud	51 627,3	22,4	57 582,3	21,1
Omandiväärtpaberid	22 276,7	9,7	20 360,1	7,5
Võlaväärtpaberid	29 350,6	12,7	37 222,1	13,7
Võlakirjad	26 577,3	11,5	27 713,0	10,2
Rahaturuinstrumendid	2 773,3	1,2	9 509,1	3,5
Tuletisinstrumendid	238,0	0,1	223,1	0,1
Muud investeeringud	63 195,1	27,4	73 666,5	27,0
Kaubanduskrediit	8 273,3	3,6	8 888,4	3,3
Laenud	28 649,3	12,4	34 271,6	12,6
Pikaajalised	25 081,9	10,9	28 164,7	10,3
Lühiajalised	3 567,4	1,5	6 106,9	2,2
Sularaha ja hoised	25 251,9	11,0	26 577,9	9,7
Muud kohustused	1 020,7	0,4	3 928,6	1,4
VÄLISKOHUSTUSED KOKKU	230 543,6	100,0	272 642,9	100,0
RAHVUSVAHELINE NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-130 808,6		-153 593,7	
Lühiajaline	-30 436,3		-29 009,0	
Pikaajaline	-100 372,4		-124 584,7	

Tabel 2. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide lõikes 31. märtsil 2005 (%)

Nõuded		Kohustused	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	73,1	Finantsvahendus	57,0
Avalik haldus ja riigikaitse	10,8	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	11,5
Hulgi- ja jaekaubandus	5,3	Töötlev tööstus	9,8
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	4,9	Hulgi- ja jaekaubandus	6,6
Töötlev tööstus	4,1	Veondus, laondus ja side	4,7
Muud	7,1	Muud	20,2
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Leedu	12,7	Rootsi	34,7
Läti	12,3	Soome	17,5
Saksamaa	12,2	Suurbritannia	16,2
Suurbritannia	9,3	Saksamaa	4,9
USA	6,1	USA	4,7
Ülejäänud riigid	47,4	Ülejäänud riigid	22,0
Kokku	100,0	Kokku	100,0

Kvartal varasema seisuga võrreldes tõusis Eestisse paigutatud välisinvesteeringute struktuuris otseinvesteeringute osakaal ning langes portfelliinvesteeringute tähtsus. Muutus oli tingitud välisosaluse olulisest suurendamisest ühes krediidiasutuses. Otseinvesteeringud moodustasid kõigist investeeringutest üle poole ehk 141,2 miljardit krooni, portfelliinvesteeringud viiendiku ning muud investeeringud ülejäänud. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute puhul** olid eelistatumateks tegevusaladeks finantsvahendus (42% otseinvesteeringutest), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (19%), töötlev tööstus (15%) ning hulgi- ja jaekaubandus (8%; vt tabel 3). Ligi 55% otseinvesteeringutest tegid Rootsi ning 20% Soome investorid.

Tabel 3. Otseinvesteeringupositsioon tegevusalade ja riikide lõikes 31. märtsil 2005 (%)

Eestis		Välismaal	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	42,1	Finantsvahendus	40,7
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	19,2	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	29,4
Töötlev tööstus	14,5	Veondus, laondus ja side	12,6
Hulgi- ja jaekaubandus	8,1	Hulgi- ja jaekaubandus	7,2
Veondus, laondus ja side	4,3	Töötlev tööstus	5,4
Muud	11,8	Muud	4,7
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Rootsi	54,5	Leedu	36,8
Soome	19,9	Läti	32,5
USA	4,2	Küpros	9,9
Holland	2,8	Venemaa	5,5
Norra	2,4	Soome	4,5
Ülejäänud riigid	16,2	Ülejäänud riigid	10,8
Kokku	100,0	Kokku	100,0

Eesti investeeringud välismaale ulatusid 119 miljardi kroonini. 73% välismaale paigutatud investeeringuist tegid finantsvahenduse investorid. Välismaale investeerisid ka avaliku sektori, kinnisvara, rentimise ja äritegevuse, veonduse, laondus ja side ning hulgi- ja jaekaubanduse investorid. Eesti investorite seas olid populaarsemateks investeerimismaadeks Leedu, Läti ja Saksamaa.

Võrreldes 2004. aasta lõpu seisuga tõusis välismaale paigutatud investeeringute struktuuris muude investeeringute osakaal ning langes otse- ja portfelliinvesteeringute ning reservvara tähtsus. Laenude, hoiuste ja keskpanga kulla- ja välisvaluutareserv hõlmas 61% välisnõuetest. **Otseinvesteeringute** osatähtsus oli 15% kõigist välismaale tehtud

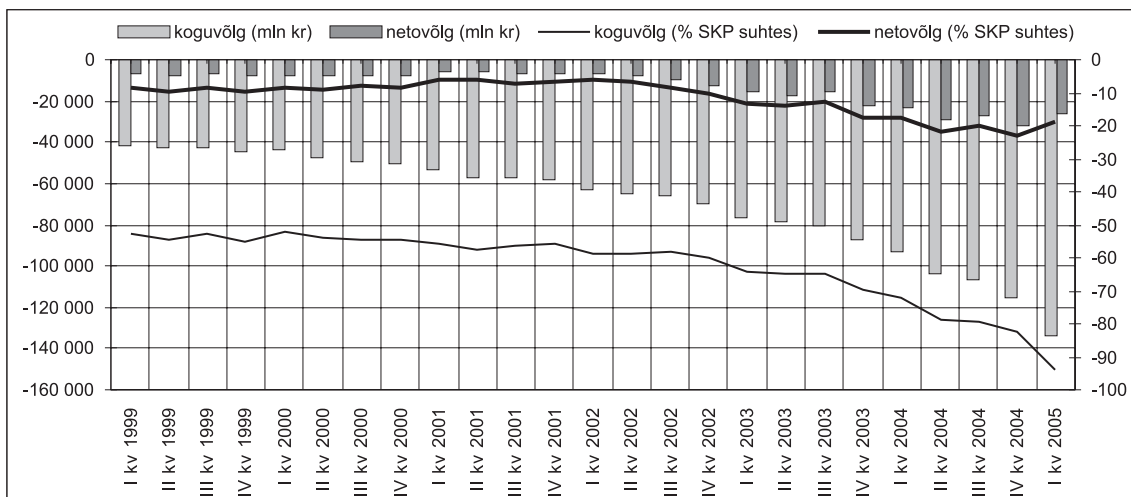
investeeringuist. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (41%), kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (29%) ning veonduse, laonduse ja side (13%) esindajad. 79% kõigist välismaale tehtud otseinvesteeringuist paigutati kolme riiki – Leetu, Läti ja Küprosele (vt tabel 3).

Väliskohustuste ülekaalu ja nõuetest kiirema kasvu tõttu oli Eesti netoinvesteeringu-positatsioon 2005. aasta I kvartali lõpus 153,6 miljardi krooni ulatuses negatiivne, ületades viimase nelja kvartali baasil esmakordselt oodatava sisemajanduse koguprodukti mahtu (ligi 10% võrra). Netoinvesteeringupositatsioonis suurenes pikaajalise kapitali osakaal, moodustades sellest 81%.

Eesti kõigi sektorite võlakohustused kasvasid kvartaliga 16% ja ulatusid 31. märtsil 2005. aastal 133,7 miljardi kroonini (ligi 94%ni oodatava SKP suhtes). Eesti netovälisvõlg (võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe) ulatus 26,3 miljardi kroonini (18%ni oodatava SKP suhtes; vt tabel 4 ja joonis 1). Koguvälisvõlg hõlmas väliskohustuste mahust poole. Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad, moodustasid 55% koguvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuete puhul oli tegu valdavalt lühiajalise kapitaliga.

Tabel 4. Eesti välisvõlg (mln kr)

	31.12.2004	%	31.03.2005	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	3 891,0	3,4	3 663,3	2,7
Lühiajalised			0,0	
Pikaajalised	3 891,0	3,4	3 663,3	2,7
II. Keskpang	507,7	0,4	530,3	0,4
Lühiajalised	507,7	0,4	530,3	0,4
Pikaajalised			0,0	
III. Krediidiasutused	59 932,7	52,2	73 855,9	55,3
Lühiajalised	21 982,8	19,1	37 806,6	28,3
Pikaajalised	37 950,0	33,0	36 049,3	27,0
IV. Muud sektorid	28 214,3	24,6	32 839,2	24,6
Lühiajalised	10 549,7	9,2	11 544,2	8,6
Pikaajalised	17 664,6	15,4	21 295,0	15,9
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	22 299,0	19,4	22 762,0	17,0
KOGUVÄLISVÕLG	114 844,8	100,0	133 650,7	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	11 552,0	12,9	12 882,6	12,0
Lühiajalised	5 818,6	6,5	6 237,2	5,8
Pikaajalised	5 733,4	6,4	6 645,3	6,2
II. Keskpang	20 582,0	23,0	23 292,5	21,7
Lühiajalised	16 879,4	18,9	18 709,8	17,4
Pikaajalised	3 702,6	4,1	4 582,6	4,3
III. Krediidiasutused	23 030,2	25,7	33 578,9	31,3
Lühiajalised	14 970,9	16,7	23 777,2	22,1
Pikaajalised	8 059,3	9,0	9 801,8	9,1
IV. Muud sektorid	22 747,0	25,4	24 995,3	23,3
Lühiajalised	12 598,7	14,1	14 067,5	13,1
Pikaajalised	10 148,3	11,3	10 927,7	10,2
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	11 556,0	12,9	12 627,1	11,8
VÕLANÕUDED KOKKU	89 467,3	100,0	107 376,3	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	7 661,0		9 219,3	
Lühiajaline	5 818,6		6 237,2	
Pikaajaline	1 842,4		2 982,1	
II. Keskpang	20 074,3		22 762,1	
Lühiajaline	16 371,7		18 179,5	
Pikaajaline	3 702,6		4 582,6	
III. Krediidiasutused	-36 902,5		-40 276,9	
Lühiajaline	-7 011,9		-14 029,4	
Pikaajaline	-29 890,6		-26 247,5	
IV. Muud sektorid	-5 467,3		-7 843,9	
Lühiajaline	2 049,0		2 523,4	
Pikaajaline	-7 516,3		-10 367,3	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-10 743,0		-10 135,0	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-25 377,5		-26 274,3	

Joonis 1. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

* * * * *

Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon ja koguvälisvõlg seisuga 30. juuni 2005 avaldatakse Eesti Panga koduleheküljel (<http://www.eestipank.info>) 26. septembril 2005 kell 12.

Avaldamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale.

Eesti Panga rahvusvaheliste ja avalike suhete osakond